

Lähidemokratiaan uusia työkaluja

Viisitoista vuotta sitten olin mukana keskustelemassa Ylöjärven kunnan metsistä ja niitä koskevista suunnitelmista. Asioihin vaikuttaminen tuntui mutkikkaalta ja työläältä, koska päätöksentekijä oli jokin lautakunta. Aukkaan ja lautakunnan välissä oli virkamies, joka sitten muokkasi ja esitteli oman yhteenvetonsa asiasta päättävälle. Lopputuloksen sai lukea vasta kokouksen pöytäkirjasta eli sen jälkeen, kun päätös oli jo tehty ja puut kaadettu.

Kokemuksesta viisastuneena lähdin mukaan politiikkaan. Tavoitteena oli päästä niiden pöytien ääreen, joissa päätökset tehdään.

Onnistuin vaaleissa ja aloitin kunnanvaltuutettuna vuonna 2005. Teimme heti aloitteita toimintatavan muuttamiseksi. Vaadimme, että esityslistat liitteenä pitää asettaa avoimesti nähtäville jo ennen kokouksia. Edistystä ja takapakkia on vuosien aikana tapahtunut. Avoimuus on lisääntynyt, mutta töitä on vielä tehtävänä.

Edustuksellisessa demokratiassa vaikuttajaksi ryhtyminen vaatii sitoutumista neljäksi vuodeksi jonkun virallisen toimielimen työskentelyyn. Työntäyteisintä elämänvaihetta elävän kuntalaisen on vaikea sovittaa tällaista jatkumoa arkeensa. Valtuutettujen keski-ikä onkin varsin korkea.

Lähidemokratian vahvistamiseksi meidän täytyy tarjota uudenlaisia kansalaisosallistu-

misen keinoja edistämään läpinäkyvää ja keskustelevaa päätöksentekoa. Tietoa pitää jakaa kuntalaisille avoimesti ja usein. Vastavuoroisesti kuntalaisten on päästävä kertomaan näkemyksiään palveluiden suunnitteluun, toteuttamiseen, kehittämiseen ja arviointiin. Netti on hyvä mutta ei riittävä kanava.

Muutamissa kunnissa on perustettu asiakasraateja, joiden tavoitteena on saada eri palve-

luita käyttävien asiakkaiden ääni kuuluviin ja ottaa heidät mukaan kehittämistyöhön. Raati on siis vapaaehtoisten muodostama vaikuttamiskanava, ja usein siinä ei ole mukana virkahenkilöitä. Raati kokoontuu muutaman kerran vuodessa, ja se tuottaa palvelujenkehittämideoita suoraan toimialan johtoryhmälle ja vastaavalle lautakunnalle.

Olen aikaisemmin kirjoittanut käyttäjälähtöisestä innovaatio-toiminnasta (viimeksi Valotori, *Ylöjärven Uutiset* 18.2.2015). Tämän jälkeen vammaisneuvoston kokouksessa keskusteltiin asiakasraadeista. Innostuin. Mielestäni tämä toimintamalli on erinomainen alkuaskel, kun halutaan kerätä suoraa palautetta tärkeistä kuntalaisen arkeen vaikuttavista asioista. Nokia ja Kangasala ovat jo perustaneet asiakasraateja. Kohta on Ylöjärven vuoro.

JUSSI KYTÖMÄKI

Kaupunginvaltuutettu (vihr.)

Kansanedustajaehdokas

www.jussikytomaki.fi

Edustuksellisessa demokratiassa vaikuttajaksi ryhtyminen vaatii sitoutumista neljäksi vuodeksi jonkin virallisen toimielimen työskentelyyn. Työntäyteisintä elämänvaihetta elävän kuntalaisen on vaikea sovittaa tällaista jatkumoa arkeensa.
